

Revisionsplan 2011

1 Inledning

Revisionsplanen är framtagen med utgångspunkt i Revisionsstrategi för 2011-2014 och den i januari 2011 utarbetade Väsentlighets- och riskanalysen. Planen innehåller också granskning av Delårsrapport och Årsredovisning, dessa granskningar fanns med i den upphandling av sakkunnigt biträde revisorerne genomförde hösten 2007.

Revisionsprocessen och det som styr revisorerens arbete beskrivs närmare i dokumentet Revisionsstrategi för 2011-2014. Processen innehåller delarna **planering, granskning och prövning**. Revisionsplanen är därför disponerad på motsvarande sätt.

1.1 Planering

En viktig och grundläggande del i revisionsprocessen är planeringen av granskningsinsatser. Revisionens resurser är begränsade och måste nyttjas effektivt. Valet av granskningsområden är därför avgörande för revisionens resultat. Revisorerne gör aktiva val i sin granskning. Dessa val ska, enligt god revisionssed, baseras på analys och bedömning av vad som är väsentligt och riskfyllt. *Revisionsarbetet skall inriktas mot sådana områden där det kan finnas risk för att väsentliga fel uppstår som kan påverka verksamhetens inriktning, förvaltning och redovisning.*

Granskningsinsatserna ska inriktas mot områden som är centrala för att avgöra om verksamheten bedrivs på ett ändamålsenligt sätt, med tillfredsställande ekonomi, med rättvisande räkenskaper och med tillräcklig intern kontroll.

Vid revisorerens möte 14 februari 2011 presenterades den genomförda analysen som herefter legat som ett underlag för revisorerens prioritering av granskningsinsatser 2011-2014.

1.2 Granskning

Granskningsinsatserna delas in i områdena: Övergripande ansvarsutövande, Årsredovisning och delårsrapport, Tillförlitlighet i redovisning, system och rutiner samt fördjupade projekt och uppföljning.

För varje granskning fastställer revisorerne en projektplan där bakgrund, revisionsfrågor och kostnad framgår. Beslutade granskningar för 2011 är (fylls på allteftersom revisorerne beslutar om olika granskningar):

Övergripande ansvarsutövande

Granskning	Inriktning	Projektplan nr
Löpande följa styrelsens och nämndernas verksamhet	Skер genom att löpande ta del av grundläggande dokument och flödet av ärenden och beslut. Utförs av revisorerne och sakkunnigt biträde.	
Studiebesök	Få kunskap och information om verksamheten	
Träffar med styrelser och nämnder	Diskutera aktuella frågeställningar och få en bild av arbetet med ledning, styrning och uppföljning. Träffar under 2011 prel: <ul style="list-style-type: none"> - Vård- och omsorgsnämnden 110315 - Fullmäktiges presidium 110420 - Barn- och utbildningsnämnden 110607 - Socialnämnden 110607 - Miljö- och samhällsnämnden 110823 - Vård- och omsorgsnämnden 111013 - Kultur- och fritidsnämnden 111013 - Fullmäktiges presidium 111013 - Kommunstyrelsen 111213 - Utförarstyrelsen 111213 - Upphandlingsenheten 111213 	

Årsredovisning och delårsrapport

Granskning	Inriktning	Projektplan nr
Årsredovisning	Syftet med projektet är att bedöma om årsredovisningen uppfyller kraven enligt KRL:s kapitel 3 – 8 och ger en rättvisande bild av verksamhetens inriktning, omfattning och kvalitet. <i>Rapportering 2012-04-XX.</i>	1
Delårsrapport	Granska om Delårsrapporten uppfyller de krav som finns i lagstiftningen och om den följer god redovisningssed. <i>Rapportering 2011-10-13.</i>	2

Tillförlitlighet i redovisning, system och rutiner samt fördjupade projekt

Granskning	Inriktning	Projektplan nr
Momshantering	Väl fungerande rutiner för exempelvis moms är viktiga både för kommunen internt samt för externa intressenter, exempelvis skattemyndigheten. Granskningen syftar till att bedöma om kommunens momsrutiner är tillfredsställande. <i>Projektplan beslutad 2011-02-14.</i> <i>Avrapportering 2011-04-20.</i>	4

Granskning	Inriktning	Projektplan nr
<p>Kommunens beredskap avseende EKO-frågor, dvs. etik, korruption och oegentligheter</p>	<p>Bedrägerier och oegentligheter dyker upp med jämna mellanrum. Flera fall har redovisats den senaste tiden i främst olika byggprojekt. De händelser som figurerat i media har bland annat medfört att uppmärksamheten riktats mot kommunernas förebyggande arbete i syfte att begränsa riskerna för att oegentligheter ska uppstå, med påföljd att förtroendet för kommunerna skadas.</p> <p>I granskningen ingår att bedöma om kommunstyrelsens arbete med EKO-frågor är ändamålsenlig. <i>Projektplan beslutad 2011-02-14.</i> <i>Avrapporteras 2011-06-07.</i></p>	<p>5</p>
<p>Föreningsbidrag och studiecirkelstöd- tillförlitlighet och säkerhet</p>	<p>Inom kultur- och fritidsområdet hanteras stora utbetalningar i form av bidrag till föreningar och organisationer samt studiecirkelstöd. En tillförlitlig och säker hantering av dessa bidrag och stöd är viktig så att kommunen behandlar dessa utifrån rutiner och riktlinjer som gäller för samtliga föreningar och studieförbund.</p> <p>Syftet med granskningen är att bedöma om kultur- och fritidsnämnden säkerställer att föreningsbidrag och studiecirkelbidrag hanteras med tillräcklig tillförlitlighet och säkerhet. <i>Projektplan beslutad 2011-02-14.</i> <i>Avrapporteras 2011-06-07.</i></p>	<p>6</p>
<p>Livskvalitet inom kommunens äldreboenden</p>	<p>Många äldre saknar social stimulans och samvaro. Möjligheterna till utevistelse är också starkt begränsade. Vårdtagarnas livskvalitet är beroende på hur personalen lyckas fånga upp de äldres skiftande behov i den dagliga livsföringen, med utgångspunkt från den enskilde vårdtagarens möjlighet och vilja. De dagliga aktiviteterna måste utgå från att de är meningsfulla utifrån varje enskild persons förutsättningar.</p> <p>Granskningen syftar till att bedöma vård- och omsorgsnämnden säkerställer att vårdtagarna garanteras en god livskvalitet. <i>Projektplan beslutad 2011-02-14.</i> <i>Avrapporteras 2011-06-07.</i></p>	<p>7</p>

Granskning	Inriktning	Projektplan nr
Insatser till elever i behov av särskilt stöd	<p>Nya skollagens inledande skrivningar om uppdraget är tydliga och innebär att huvuduppgiften är att ge barnen och eleverna en god pedagogisk miljö som leder till att nya skollagens kunskaps- och värdegrundsuppdrag utförs så att barn och elever ges en likvärdig utbildning och får utvecklas så långt som möjligt efter sina egna förutsättningar. Stöd och åtgärder ska i första hand vara inkluderat och ske främst i den egna elevgruppen. Det är viktigt att möjliggöra tidiga insatser genom att stimulera till tidig upptäckt. En konsekvens av detta synsätt blir att förskolans roll och möjligheter blir särskilt intressanta.</p> <p>I granskningen ingår att bedöma om barn- och utbildningsnämnden säkerställer att organisationen för elever i behov av särskilt stöd är ändamålsenlig. <i>Projektplan beslutad 2011-02-14.</i> <i>Avrapporteras 2011-06-07.</i></p>	8
Miljö- och hälsoskyddsarbetet	<p>Kommunernas tillsynsarbete styrs i första hand av miljöbalken och livsmedelslagen. Balken anger vilket ansvar den kommunala myndigheten har. Revisorernas möjlighet att granska myndighetsutövning är begränsad enligt kommunallagen. Planering och uppföljning av verksamheten är dock möjlig att granska.</p> <p>Syftet med granskningen är att bedöma om miljö- och samhällsnämnden har säkerställt att det finns tillfredsställande rutiner för planering och uppföljning av verksamheten. <i>Projektplan beslutad 2011-04-20.</i> <i>Avrapporteras 2011-08-23.</i></p>	9
Handläggningsrutiner vid vårdnadsutredningar	<p>Verksamhet inom individ- och familjeomsorgen rör ofta människors mest privata sfär. En stor del av verksamheten är myndighetsutövning, och en mindre del kan också innebära insatser emot den enskildes vilja. Det är därför angeläget att nämnden säkerställer att verksamheten bedrivs enligt gällande lagstiftning och med respekt för den enskilde.</p> <p>Utgångspunkten för granskningen är verksamhetens styrbarhet och om verksamheten har en ändamålsenlig organisation för att säkerställa en rättssäker handläggning vid vårdnadsutredningar. <i>Projektplan beslutad 2011-04-20.</i> <i>Avrapporteras 2011-08-23.</i></p>	10

Granskning	Inriktning	Projektplan nr
Säkerställande av grundskoleelevernas måluppfyllelse	<p>Det finns ett antal bestämmelser för betygssättningen, som syftar till att bedömning och betygsättning tillämpas på ett likvärdigt och rättssäkert sätt. Som stöd har Skolverket tagit fram ett material i syfte att stödja en rättvis och likvärdig bedömning.</p> <p>Granskningen syftar till att bedöma om barn- och utbildningsnämndens styrning och interna kontroll är tillräcklig för att säkerställa förutsättningarna för elevernas måluppfyllelse.</p> <p><i>Projektplan beslutad 2011-04-20.</i> <i>Avrapporteras 2011-10-13.</i></p>	11
Äldres läkemedelsanvändning vid särskilda boenden	<p>Enligt Socialstyrelsen har läkemedelsanvändningen bland äldre ökat påtagligt i kommunala särskilda boendeformer. Denna omfattande läkemedelsanvändning innebär enligt Socialstyrelsen en kraftigt ökad risk för oönskade interaktioner mellan olika läkemedel och biverkningar hos patienterna som kan innebära försämrad funktionsförmåga.</p> <p>I granskningen ingår att bedöma om läkemedelsanvändningen/läkemedelsförskrivningen inom kommunernas äldreboenden är ändamålsenlig. Granskningen kommer att genomföras i samarbete med landstingets revisorer.</p> <p><i>Projektplan beslutad 2011-04-20.</i> <i>Avrapporteras 2011-10-13.</i></p>	12
Kvalitetskrav i upphandlingar	<p>Ansvar för uppföljning och kontroll av externa utförare vilar enligt God revisions sed på den nämnd som kontrakterar utföraren. Uppdraget för kommunens revisorer i dessa situationer är att granska att/hur ansvarig nämnd, styr, följer upp och utvärderar dessa avtalsförhållanden.</p> <p>Syftet med granskningen är att bedöma om berörda nämnder säkerställer att kvalitetskraven i upphandlingar är ändamålsenliga samt om nämndernas interna kontroll i detta sammanhang är ändamålsenlig.</p> <p><i>Projektplan beslutad 2011-04-20.</i> <i>Avrapporteras 2011-11-17.</i></p>	13

Granskning	Inriktning	Projektplan nr
Personliga assistenter – kontroll av utförda tjänster	<p>Förordningen om assistansersättningen (LASS) anger bl a vad som ska ingå i kostnaderna för personliga assistenter och det finns skyldighet att kunna redovisa att assistansersättningen använts för köp av personlig assistens eller för kostnader för assistenter.</p> <p>Utgångspunkten för granskningen är att bedöma om socialnämndens kontroll och styrning av assistansersättning är tillfredsställande.</p> <p><i>Projektplan beslutad 2011-04-20.</i> <i>Avrapporteras 2011-11-17.</i></p>	14
Kulturskolan och kulturfrågor	<p>Enligt reglementet för kultur- och fritidsnämnden har nämnden ansvar för bl a kulturskolan och kulturfrågor. Nämnden har en funktion som beställarnämnd gentemot utförarstyrelsen och barn- och utbildningsnämnden i dessa frågor.</p> <p>I granskningen ingår att bedöma om kultur- och fritidsnämndens styrning av kulturskolan och kulturfrågor är tillfredsställande.</p> <p><i>Projektplan beslutad 2011-04-20.</i> <i>Avrapporteras 2011-11-17.</i></p>	15
Familjehem och behandlingshem	<p>Revisorerne genomförde en granskning avseende institutionsplaceringar 2008. Denna granskning är mer inriktad på kvalitetsaspekten.</p> <p>I granskningen ingår att bedöma om kommunen säkerställer att familjehem och behandlingshem uppfyller lagens krav gällande kvalitet, funktion och rättssäkerhet.</p> <p><i>Projektplan beslutad 2011-04-20.</i> <i>Avrapporteras 2011-11-17.</i></p>	16
Gynnande ej verkställda beslut- uppföljning	<p>Från och med juli 2006 ska socialnämnden och vård- och omsorgsnämnden, genom en lagändring, rapportera till länsstyrelsen, revisorerne och fullmäktige om ej verkställda gynnande beslut enligt socialtjänstlagen.. En förstudie gjordes 2008 och revisorerne har nu beslutat att genomföra en uppföljning.</p> <p>Granskningen syftar till att bedöma om processen angående ej verkställda beslut inom vård- och omsorgsnämnden och socialnämndens är tillfredsställande och ändamålsenlig.</p> <p><i>Projektplan beslutad 2011-04-20.</i> <i>Avrapporteras 2011-08-23.</i></p>	17

Granskning	Inriktning	Projektplan nr
Vård- och omsorgsnämndens ekonomi	Vård och omsorgsnämnden redovisade ett underskott för 2010. Revisorerne granskning visar att det finns en ökning av verksamhetsvolymerna under november och december som till stor del kan ge en bakgrund till det negativa resultatet. Samtidigt konstaterades att det har funnits vissa brister i uppföljning och periodisering av nämndens kostnader. Revisorerne avser att under 2011 följa nämndens arbete utifrån den av nämndens beslutade åtgärdsplanen. <i>Projektplan beslutad 2011-04-20.</i> <i>Avrapporteras 2011-12-13.</i>	18
Gemensam nämnd för upphandlingssamverkan	Samtliga kommuner i Jämtlands län samarbetar inom upphandling via ett gemensamt upphandlingskontor. Upphandlingskontoret finns i Östersund och upphandlar varor och tjänster som de samverkande kommunerna har behov av. Kontoret styrs politiskt via Gemensam nämnd för upphandlingssamverkan (GNU). Nämnden granskas av Östersunds kommuns revisorer och delges övriga kommunerna. <i>Projektplan beslutad 2011-04-20.</i> <i>Avrapporteras 2011-12-13.</i>	19

Lekmannarevision

Granskning	Inriktning	Projektplan nr
Intern kontroll i kommunens bolag	Lekmannarevisorns uppdrag är att granska om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och ekonomiskt tillfredställande sätt enligt ägarens vilja och om bolagets interna kontroll är tillräcklig. Uppdraget liknar i allt väsentligt det uppdrag som kommunens förtroendevalda revisorer har med undantag för granskningen av räkenskaperna. Granskningen syftar till att bedöma om den interna kontrollen i kommunens bolag är tillfredsställande. <i>Projektplan beslutad 2011-04-20.</i> <i>Avrapporteras 2011-12-13.</i>	20

Uppföljningar

Granskning	Inriktning	Projektplan nr
Uppföljning av tidigare granskningar	<p>De granskningar som revisionen genomför innehåller ofta förslag på åtgärder som bör genomföras. Dessa åtgärder varierar i omfattning och därmed krävs olika lång tid för genomförande. En viktig del i revisionens arbete är därför att följa upp tidigare granskningar för att, med utgångspunkt från nämndernas svar, konstatera vilka åtgärder som vidtagits med anledning av granskningarna.</p> <p>Syftet med granskningen är att följa upp granskningar genomförda under 2009 för att undersöka vilka åtgärder som blivit genomförda med anledning av de förslag och synpunkter som lämnats i respektive granskningsrapport.</p> <p><i>Projektplan beslutad 2011-01-25.</i> <i>Avrapporteras 2011-12-13.</i></p>	3

1.3 Prövning

Efter utförda granskningar under året med den avslutande granskningen av Årsredovisningen återstår för revisorerne att göra en samlad bedömning.

2 Revisorernas budget

Revisorerne har för 2011 från fullmäktige erhållit 2 400 tkr för att genomföra sitt uppdrag. Anslaget används bland annat för arvoden till revisorerne, utbildningar för revisorerne samt ersättning till sakkunnigt biträde.